(1) שלא אבקש ס"ט ס"ט,
וס"ד כ"ד ומנת (נזיר)

כ' הרשב"ם בתשובתו (ס"ת תרס"ו) היבא דעשב של יין ואת ואומר
הרינו נזיר ושתה, אינה אלא אחת, משום שבועה ולא משום נזירות.
וקי אמאי לא חל איסורי נזירות ע"י כולל, מיהו דחיל על תגלחת
וטומאה, חיל נמי על היין, דאמאי היבא דעשב שלא לגידול נבלות
ושתוטות. ניל דהבא לה כולל, לפי תוס' יבמות לה, דכל שאינו
משם אחד, לה איסור כולל, ותגלחת וטומאה הוי שאות נפרדים
ויין הוי לאו נפרד, ולה משם אחד. מיהו אבתי קי והרי איסורי
נזירות איבא דהם בל יחל, ומצד בל יחל, נמי כולל, כיון דהוי משם
אחד. ומיישב אבקש (ס"ט ס"ו) לפי הרמב"ם בקדמי נזירות, דמסתבר
דנזירות אינ איסור חפצא כמו נדר דאוסר פיו ליין ובולב, ולא איסור
דברים כמו שבועה. אלא הנזיר מקבל עליו תנאי הקדשת נזיר, ומי
שמקבל עליו תנאי נזיר, התורה אוסרת עליו הנאת ג' דברים,
ובשעבר על הנאת דברים עובר על איסורי תורה דנזירות.
והוי דעובר על בל יחל, משום דכיון דקיבל עליו תנאי נזיר, והתורה
אסרה הנאת דברים, נמצא בשעבר על ג' דברים האלה, מחלל דברו
שנדר בנזיר. (ומחלל את תנאי הנזיר שקיבל עליו בנדר).
נמצא דאזהרת בל יחל בנזיר הוי כתרבות מאיסורי תורה דנזירות,
ולפי היבא דעשב שלא לתאנה יין, ואמר נדר בנזיר, דאיסורי תורה
דנזיר דטומאה, ליבא, דאינמא, ובולל לה כולל, כיון דהוי ב'
שאות. ומאילו אינ משום בל יחל אינו דבל יחל הוי כולל משם

אותו). וקל לפי הבראתא הסובר דעתו דאתמלא, היינו דליבא מונע מיהו איסור איבר (ונהרו דאמר בגמרא נמי לקולא בין השיטות לאמוריים), ולפי לבאר ליבא למיתר באיבר הלל. דהרי איסור יין דנציראות איבר, אמנם ליבא מתקר מטעם דבדי נשבע על יין ואתמלא, אמר איסור איבר, ואם בל יחל, אלא נמצא מיקר דבר חיוב לגבי נזירות וטומאה לגבי מתקר, חיוב נמי על יין וליקה מבנה בל יחל.

ורמינו בקרבן (מכות סי' יג) דשנה יל דהרשב"ם סובר דאתמלא אפי' איסור ליבא, ור' בהל (תוס' סי' מד) דאיבור דבדי הבי, ומתשב הארגמן. וכן יש לדיק מהרמבם דעובדה הנפלאה ריש פמ דבריתות, דמבור הבי דמבשל חלב (תרבא) בחלב, אז נבולע בחלב, אמאי לא חיל איסור בבה על החלב (תרבא) אז על הנבולע, מטעם איסור מושיב איסורין, ומבור הרמבם כיון דלא חיל איסור איבולה דבבה, מאילו ליבא נמי איסורין, אלא נאמר דין איסורין דאיבור אולו היבא שנאסר באובולה, אבל בעצם שלא חל איסור איבולה מטעם אתמלא, שרי נמי בהנאה (אלא בלשבר דנאמר איסור מושיב, יהי' עם איסור איבולה, אם לא מהני, דבעי שיהא בתחילה איסור המושיב, ולא הבא. ר' קינאל הארוך ליבמות סי' ל). עכל חפי' מדברי הרמבם דאתמלא אפי' איסורא בעלמא ליבא, דאי לא, אמאי לא יחול איסור בבה על. הנבולה דה' איסור מושיב, ולא דברי הרמבם, אם נימא דאיסור הגוי ישנו. ונעמד בל לפי הרמבם דכלל דאתמלא, ליבא איסור הגוי כלל.

(ור' קהי' כריתות סי' ה')

ובן יש לדייק מדברי הבב"ח (הובאו דבריו בח"מ הארוך סי' סה) דבינה
טרינה שנולדה בו"ט, חל איסור, וט"ז על הטרינה עי"ש בוודאי. וכ' הארוך
שם דמן על סברו צ"ל. ובן כ' חת' הרשב"ש בסתום לו בלשון זה.
עכ"ן הרי איסור נולד, ליבוי מועיל, וט"ז הגיה לשון איסורו, אב לאוי
בעי' לדון בוודאי, והרי אומנם אאמתא, מה איסור השני איבוי. תנ' בדע'
דאאמתא עם איסורא ליבוי, ושניר בריבין לדון בוודאי.
ובוודאי לנקודה הנפלאה הזו, הייתי באמצע (פה יסודות הה, סדה
יש לעניה, ובן הלחמ (ט"ז מאבות הו) דמנחים בגולמן אמר, דביסודן
לה מוסיף, כיון דשי' הוא הוא ליבוי מלאת ביסודן דמאבות, ומאילו ליבוי
מוסיף. ובעניה, דהם סברי דבשלמו אאמתא, איסור השני קיים, אב
אמאי לו יחול איסור השני עם לעניין מועיל, ואב ליבוי דינו באאמתא,
דהמ', ושב ב"ל דמוסיף אוו בוודאי בעי' שיהיו מועיל, ולו איסור בשלמו,
ולבן כיון דביסודן דבבה, אין לנו, ליבוי בעה דינו דמוסיף.
כ' בקהה בריתות שם.
ונמצאר לדיר, דלפי - מישב הגרעק - קו' השאלה בתנה מבוא
יש אופן שלם אחד ובו' בה ונציר בבית הטומאה. אין חל איסור
טומאה דנציר על איסור טומאה דבה, ואפ' מנד איסור בוודאי, מיהו
דחל איסור טומאה דנציר על קרובים, חוזל נמי איסור טומאה דנציר על
כל הטומאה של לו קרובים, והוי משם אחד דשיין בו' איסור בוודאי.
ולבאר הרי אומ' שם דאמ' ליחסר נמי שבועה שלו שאחרים בין דו"ט דן

בחולין, ואמר שם דהיו תנאי איסור כולל ליתא לי' – אומר הגרנ"מ לפי הריטב"א שם דהבוונה איסור כולל ליתא לי' היינו דבין האיסור מי שבעו, וצהו"ד כל בשבועות, אבל איסור הבאו מאליו, שפיר איתא לי' כולל. ולכן לפי ההריטב"א איסורי נזירות הוי איסור הבאו מאליו, שפיר איתא לי' כולל.

ולפי"ז אם מושב הוא דרך והיכור נמי בלא יחל דנזירות. ולפי הנ"ל מושב דבלא יחל הוי איסור הבאו מי שבעו, ליתא לי' איסור כולל בזה.

וי"ל דיהל דאתרבש דבאיסור שלמות דנזיר, כון דסתרי אור המנין דנזירות ודרוש למנות אתרבש, ליבאו משום בלא יחל, אייש דתולה אור באתלוקת הרמב"ם והרמב"ן אם איבאו בלא יחל, בהדי בל תאחר אייש ואבא.

(ולפמ"ש צה לו' תנאים אם דברי ההריטב"א אמיל)

וי"ל מנה (נזיר) לפי ת' הרגנ"מ בלשון (סימן ט"ו) דמיירי הרשב"ם שם, לפי ההריטב"א ואמינן הרגנ"מ (סי' כב) מיירי הרמב"ם לדבר מבורר ונזיר, דאתי עשה דתעלחת מבורר, ודחי לא תעשה דנזירות, מדום דאיתיה בשאלה. (יבמות ה' ג'), והרמב"ם סם אומר דכיון דהוי מבורר אין שלוי העשה דקדוש יהי' לדבר ברור ומקי, ואתי עשה ודחי לא תע"ל. והקשה מה"ר שם הרמב"ם, דמבורר בשמות דהוי עשה ולא תעשה דאיתיה בשאלה. והרגנ"מ שם מיירי דהאמ' מיירי לענין בלא יחל ובכל הוצאה מנין יעשה (נזיר שבנזירות), ושל אומרת האמ' דהוי עשה ולא תעשה קולר

דאיתי בשאלה, ואילו בהמבלע מותרי לאיסורי נציצות (דהתורה אסרה מי שקבל עליו תציר נציר, לפי האמוראים), ולזה לא לומר איתי בשאלה, ולכן-אומר הרמבם- אעפ"י דהעדה הקדוש יה' ליבו בימי בדעתן עיש.

ולפי הערבה (סי' ט"ו בלאו) כיון דעשה דתלתא אגודות היו לא על תציר לו יעבור על העשו (ועשה דקדוש יה' ליבו בימי בדעתן), ועכ"ד איסורי הנציצות, העשה דאחה הלא, מאולו ליבו איסור בל יראה ולו העשה כבל הוצאו מנו ידה, ולמלוי בעי טעמי דגמ' אעפ"ם דאיתי בשאלה. ועמי הערבה הנקה שם. ואולי אפשר לתלן, עיי"ש בדבר. ר' ביתר ברוט לתלן עמ' ל-מ'.

~~אמן~~ עוד הערבה בדבר. המקה שם מישב קו הערבה (סי' ט"ו) באופן אחר, דאם נעבר על היין ונצר אחר, לא חל איסור יין דנציצות מטעם אומאשו, ומן הערבה נמי דאיסורי נציצות דתלתא וטומאה, לא תשיר בולל, כיון דהוי ב' טעמי נפרדים, מיהו איסור דבל יראה הוי בולל, דהוי שם אחד (ובולל עם תלתא וטומאה) ואף דלא הוי איסור נציצות דבל יראה, כיון דהוי בולל. עי' לעיל עיב הערבה. והמקה מישב כיון דיין נציצות לחצאין, ואם נצר מיין לחוד, הוי נציר לבל. (ולאיסוף אף איני נציר בולל), מאולו לא לומר דיאול בל יראה דנציצות מטעם בולל תלתא וטומאה, כיון דתלתא וטומאה לא יבוא לאול לחודה בלי איסור יין, לא דמה בולל, דבולל שייך רק אם הדבר הבולל יבוא לאול לבד, אמ בולל, ובהא לא בולל, ואף דאיסור

בין תורה אסורה בגופה, לא בשל היותן שלו מהן נצירות.
~~[illegible]~~, ולא קשה הדרך לבטלה סי' ל', דמצינו דרבנן
דמעיקרא הנפלאה בריתות, ומהרשא תלין עיש היטב. ועובל להערות.

<u>הוספה לדעת זו</u> הבינו איזה הגבנת (סי' ט') באישור ר' הרשב"ן,
לכל הרשב"ן אל היין נצר, לו חלים שלו אסור נצירות של יין,
דליבו כולל, לו מנך נצירות ולו מנך ב' ובבלעדו לני המהרש.
ולבאון הרי הוי נצירות למנין - דהוי אסור היין, תורה שבעה
הוי ולו תורה נצירות. ובל בדבר פנים אל כיון דבנולם אסור
ביין, מחמת הבלעה, לו מיקרי נצירות למנין. מיהו הגה
שם אינו סובר כן, ד) לני נד של הגה לומר דאין נצירות
למנין הינו היכו דיכול לחול כל הנצירות, ואני אומר אין נצירות
למנין משום דהיכו דלו לחול על יין מחמת גלמאון
ליבו חסרון של אין נצירות למנין.

הבעיה לעיל, דלגו הגמרא דמיישב את הנשבע לפי המהרי"ט, אלא הארכנו (רס"ג
בב"ן לקבי נגיר מבורר, אינו מתרץ לפי המהרי"ט, כי לעיל, ובתבנו לעיל דבלי אנשי
לתלה, ובלעתנו בצד דסת הגרנלה (ס"ו ס"ז) בין הגלגלות, ליבא איטור הרבה
דאשרה מעבים לו ישתה, בין דעשבו מבורר בין דבר (ובולל לבא), אמילו ליבא בלי
יתל דבעיות לפי המהרי"ט אבל בעיר מבורר בין דקטנו וליבא עשה דבדוק
יהיה, ועשה דתי לה, הרמבם שם, קשה בין דליבא עשה דבדר, לו הוצרו מנו
יעשה, אמילו אין העשה המלאת דתי לה דתיר לו יעבור הנשו, בין דליבא
עשה דבדרים, לאין עשה דמלאת דאמה לה ועשה. ולכן בסי' כב, אלא
לתרץ לפי המהרי"ט.

אבל אנשי לישנה, לפי' המגלגלות, דהיבא בין עבלה ועשה, היינו
דאמנם עבלה, אבל אין עשה דאמה עשה, אלא הבא, בין דעשה דמלאת
דתי לה דתיר לו יעבור על הנשו, ואמילו ליבא הי, לפי המהרי"ט.
עלה ועוד, אפי' לפי תוס' קדושין לד, דסל דאין עשה דתי לה ועשה, אינו
דאמה לא את הלה, דהלה אלים עי' העשה בהדי, אבל עבל דהעשה בא
על אותו הדבר של הלה, אבל שייך לומר דהעשה מחסן את הלה, אבל
העשה בכל הוצרו מנו יעשה דבדרים, בא על לו הבדרים ובולל לא נדחי
נגיעות, בזה לא לומר דעשה לו יחסן את הלאו דתיר לו יעבור על
הנשו. ובין שכן, אמילו ליבא הי, לפי המהרי"ט. ומובאר דו' הארכנו
רס"ג בב"ד שם.

ובדיוק הבאנו בתור לצד כיש כ אותו ואת בנו, דאמרי התוס שם דגם אין זו
אולרו בהמה אחת בעל, קנסתה אמה בולדתו ולם, הלא פלוגי עשה בנסה ודתי
לא, דלא תשתמו בולם אחד, ולכן בדי קנו לאיסר. ומן הנשף העדר לבעלה,
והרי הלאו הזה משווה למאסר מן (כמו תוך שמונה), ובמתוך הוי איסור עשה,
(לזו הבאו מכלל עשה כמנין ברמבם) ואין עשה דחי לא ועשה.

ואולמר כ אלמנן דהבאו שאני, כיון דהבו דהוי מתוך הוו מחמר הלאו
דלא תשתמו אותו ואת בנו בולם אחד, וכיון דעשה דנסה דחי לא, מאמלו לה
מתוך ומעיר כ אלמנן, מינה לשון הרבנו, דהלא נדחה, אבל לשון התוס
דנשמן, דהעשה מחמן את הלא, ואת הלא אינה נדחה, הזה כל
המיבנו שם בעצה, דהיה לשון לומר דהעשה דמתוך מחמן את הלא, משום
דהעשה דמתוך נאמר אל ולד תוך ת, ומאילו נמי הזה לם הבאו הבאו
איסור אותו ואת בנו, דהוי לם מתוך מיהו אין לומר דעשה בו מחמן את
הלאו דבולתו ואת בנו, דהרי לם בתולין איבו איסור דבולתו ואת בנו,
ועשה דמתוך הוי דון בקדשים (ולפי טעו לו חדשו, פ תוס בק יו ד).
לפי כיון דאינו מחמן, שנו עדלא, ומאילו לה מתוך ואין התוס שם.
ולא הבאו אלא כל. ודוק דבר.